Informatiebijeenkomst aanbesteding accountantsdiensten

1 september 2026

Gemeente Rotterdam

Agenda

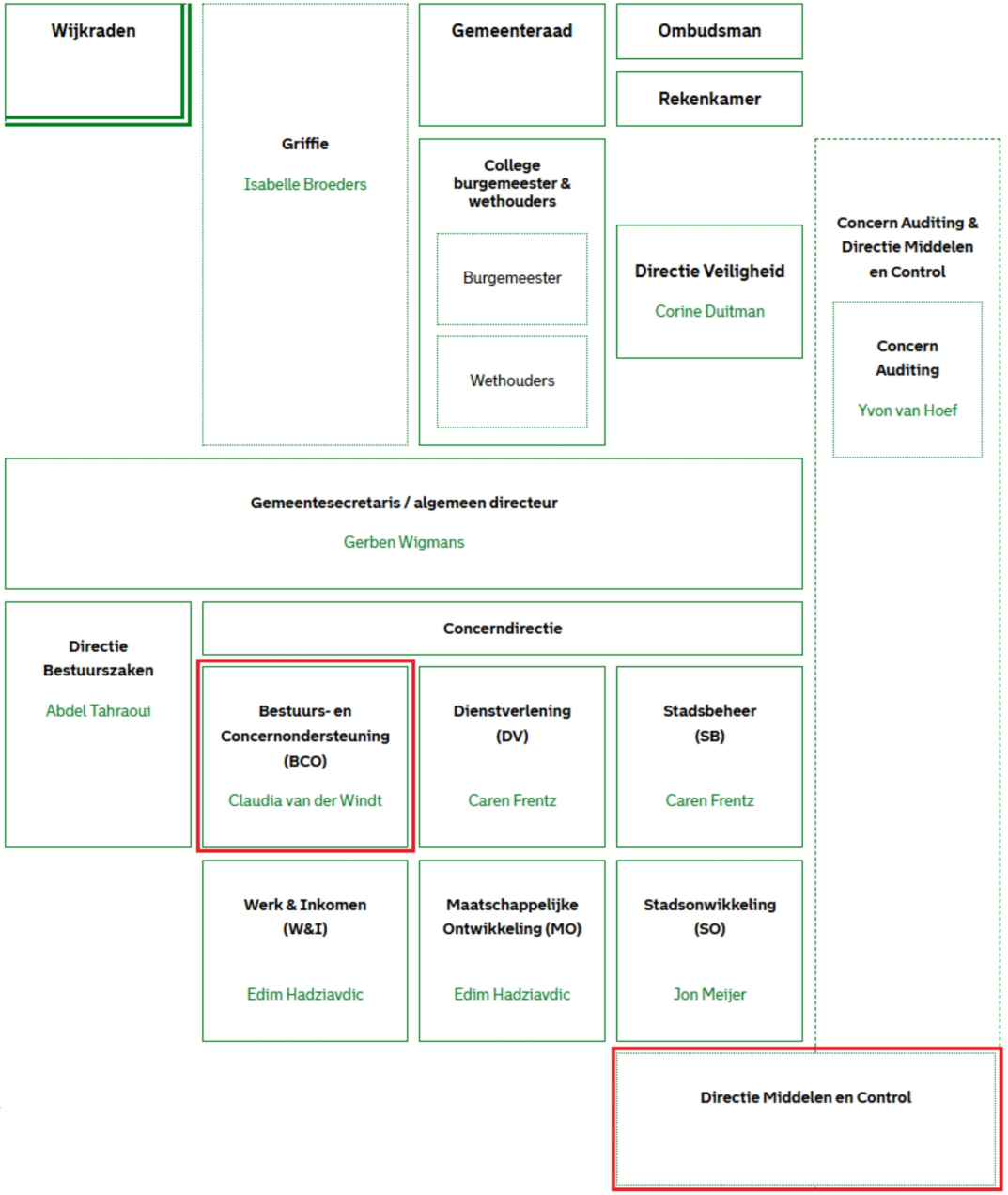
❑ Toelichting aanbestedingsproces	
❑ Organogram Gemeente Rotterdam	
❑ Belangrijkste spelers in het controleproces	
❑ Controle Jaarstukken	
❑ Hoofdlijnen Jaarrekening controle	
❑ Applicatie landschap	
❑ Belangrijkste rapportages in de controle	▪ Start ▪ Uitvoering ▪ Afronding
❑ Controleproces	▪ Mijlpalen administratie ▪ Mijlpalen jaarstukken ▪ Afronding controles door FA
❑ Bestuurlijk proces	▪ Behandeling jaarstukken
❑ Processen	
❑ Fractievergoeding/ Overige Opdrachten	▪ Bijzondere verklaring inzake fractievergoedingen ▪ Overige opdrachten ▪ Adviesfunctie Raad
❑ Vragen	
❑ Afsluiting	

Toelichting aanbestedingsproces

Proces openbare Europese aanbesteding na publicatie inclusief data:

- Publicatie aankondiging van opdracht (11 juli 2026)
- Nadere inlichtingen (bijeenkomst 1 september 2026)
- 1e Vragenronde - gelegenheid tot het schriftelijk stellen van vragen (8 sept 10.00 uur)
- 1e Vragenronde - beantwoording vragen 1 oktober 2026
- 2e vragenronde - gelegenheid tot schriftelijk stellen van vragen (15 oktober 2026 10:00 uur)
- 2e vragenronde - beantwoording vragen (30 oktober 2026)
- Deadline voor het indienen van Inschrijvingen (16 november 2026 10:00 uur)
- Versturen voorgenomen gunningsbesluit (18 december 2026)
- Versturen definitief gunningsbesluit (22 januari 2027)

Organogram Gemeente Rotterdam

Belangrijkste spelers in het controleproces

Bestuurlijk:

Gemeenteraad Rotterdam

Vakcommissies raadsperiode 2026 - 2030

- Commissie Veiligheid, Bestuur& Financiën
- Commissie Zorg & Cultuur
- Commissie Onderwijs & Samenleven
- Commissie Bouwen & Wonen
- Commissie Leefomgeving & Economie
- Commissie Onderzoek van de Rekening (COR)

College Burgemeester& Wethouders

Belangrijkste spelers in het controleproces

Ambtelijk:

- Concerndirectie
- (Gedelegeerd) proceseigenaar en procesmanager per financieel kritiek proces
- BCO– FJINK
- DMC– Concerncontrol
- DMC– Financial Audit

Controle jaarstukken

Verordening Financiën Rotterdam 2021

- P& C cyclus en toelichting op specifieke onderdelen (activa, reserves)
- Oplevering jaarstukken inclusief controleverklaring uiterlijk 30 april

Controle jaarrekening ingedeeld naar 15 financieel kritieke processen

- Basis omvang van de financiële stromen
- Per proces is een (gedelegeerd) proces eigenaar en procesmanager benoemd bij de clusters

Controleteam FA per financieel kritiek proces

Controledossiers FA (bijlage 12 aanbesteding)

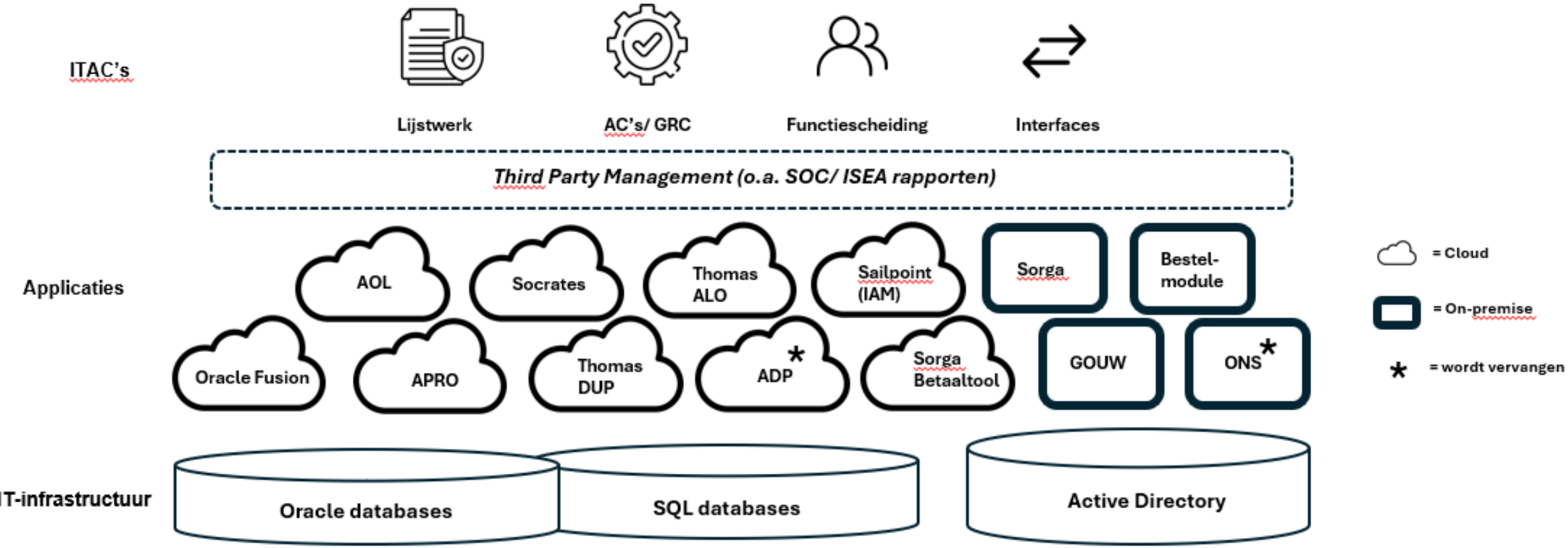
- FA voldoet aan de eisen die Standaard 610 aan de accountant stelt
- Externe accountant maakt optimaal gebruik van de werkzaamheden FA

Hoofdlijnen Jaarrekeningcontrole

- **Controleverordening Rotterdam 2023**
  - Verantwoordelijkheden externe accountant– Financial Audit
  - Startnotitie

- **Inrichting / verdeling werkzaamheden tussen FA en externe accountant**
  - 15 financieel kritieke processen
  - Werkplannen FA per kritiek proces en concerncontroleplan FA is basis voor controle verslagjaar
  - Bij specifieke verslaggevingsvraagstukken vroegtijdige afstemming FA met externe accountant
  - Verantwoordelijkheden (gedelegeerd) proceseigenaren/ procesmanagers lijnorganisatie per financieel kritiek proces t.a.v. aanleveren toereikende controle-informatie en opvolging bevindingen/ aanbevelingen

Applicatielandschap

Belangrijkste rapportages in de controle: Start

Datum	Document	Toelichting
31-8-2025	Werkplannen Financial Audit	Werkplan per financieel kritiek proces waarin de controle aanpak wordt vastgesteld op basis van de risicoanalyse, beheersmaatregelen (opzet/bestaan/werking) en de deliverable planning richting de accountant.
16-9-2025	Startnotitie	Gezamenlijke notitie van FA en de externe accountant over de aanpak van de controle.
16-9-2025	Concerncontrole plan FA	Overall plan controle door FA gebaseerd op de afzonderlijke werkplannen en waarin onder andere opgenomen de positionering en organisatie van FA, de gehanteerde toleranties, controleaanpak en de overall planning en overige controleopdrachten van FA.
16-9-2025	Controleplan externe accountant	De opdracht en de invulling daarvan door de externe accountant van de controle. Ook worden vanuit de COR/Raad de specifieke speerpunten opgenomen in het controle plan.

Belangrijkste rapportages in de controle: Uitvoering

Datum	Document	Toelichting
1-11-2025	1e voortgangsrapportage (FA/ externe accountant)	Gezamenlijke rapportage van FA en de externe accountant over de voortgang van de controle en de bevindingen in de getrouwheid en rechtmatigheid.
15-11-2025	Interim rapportage FA	Rapportage van FA t.b.v. het College en de organisatie over de bevindingen in opzet/ bestaan/ werking, de interne beheersing en eventuele eerste inhoudelijke bevindingen vanuit de controle.
1-12-2025	Boardletter externe accountant	Rapportage van de tussentijdse bevindingen aan de COR/ Raad en/ of College. Specifiek gericht op de stand van de interne beheersing. Waar mogelijk ook rapportage over de specifieke punten vanuit de COR/ Raad.
26-1-2026	2e voortgangsrapportage (FA/ externe accountant)	Zie voor toelichting 1e voortgangsrapportage op 1 november.
9-3-2026	3e voortgangsrapportage (FA/ externe accountant)	Zie voor toelichting 1e voortgangsrapportage op 1 november.

Belangrijkste rapportages in de controle: Afronding

Datum	Document	Toelichting
30-4-2026	Eindrapport FA	Het doel van het rapport is het informeren over de uitkomsten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden op de getrouwheid en de rechtmatigheid van de financiële verantwoording binnen de kritieke jaarrekeningprocessen.
30-4-2026	Accountantsverslag met controleverklaring	Eindrapport van de accountant met de daarbij behorende controleverklaring.
1-6-2026	Adviesrapport COR	Rapportage vanuit de COR aan de Raad met specifieke aandachtspunten en aanbevelingen. De invulling van dit rapport komt uit de verantwoordingsgesprekken met een aantal wethouders, het accountantsverslag en het eindrapport van FA.

Controleproces: mijlpalen administratie

Datum	Actie	Toelichting
iedere maand	Periode afsluiting administratie	Iedere maand worden de verschillende modules afgesloten. In maand 5 en 8 is er de softclose waarbij specifieke onderdelen worden geanalyseerd door BCO en teruggekoppeld aan de lijn.
16-1-2026	Eerste sluiting grootboek	1e afsluiting periode 12 in het grootboek. Basis voor analyse cijfers door clusters/ reporting/ control.
27-1-2026	Afsluiting na hardheidsclausule	Definitieve afsluiting periode 12 na de laatste boekingen (o.a. BTW, GREX, Correcties > 500k).
27-3-2026	Definitieve afsluiting grootboek	Afsluiting grootboek na het doorvoeren van correcties om te komen tot een goedkeurende verklaring.
30-4-2026	Opleveren jaarstukken	Oplevering jaarstukken inclusief controleverklaring.

Controleproces: mijlpalen jaarstukken

Datum	Actie	Toelichting
November	Dummy jaarrekening	Opzet van de jaarstukken, jaarverslag, tabellen, paragrafen etc.
2-3-2026	Voorlopige jaarstukken	Voorlopige jaarstukken gereed ter controle door FA en externe accountant. Gebaseerd op de stand van de administratie per 27 januari.
12-3-2026	Voorlopige jaarstukken	Complete set jaarstukken (jaarrekening & jaarverslag) ter controle door FA en externe accountant.
26-3-2026	Voorlopige jaarstukken	Reactie van externe accountant en FA op de voorlopige jaarstukken gereed.
2-4-2026	Definitieve jaarstukken	Definitieve jaarstukken gereed ter controle door FA en externe. Gebaseerd op de stand van de administratie na het correctieproces.
9-4-2026	Definitieve jaarstukken	Reactie van externe accountant en FA op de definitieve jaarstukken gereed.
20-4-2026	Definitieve jaarstukken	Aanleveren definitieve jaarstukken na doorvoeren reacties externe accountant en FA.
23-4-2026	Definitieve jaarstukken	Aanleveren definitieve versie jaarstukken in PDF aan externe accountant.
28-4-2026	Definitieve jaarstukken	Tekenen LOR.
30-4-2026	Definitieve jaarstukken	Publicatie jaarstukken.

Controleproces: afronding controles door FA

Datum	Proces	Toelichting
15-2-2026	Procescontroles	procescontroles gereed bij FA tenzij er specifieke onderwerpen zijn die pas later opgepakt kunnen worden.
December- -medio februari	GREX	Waarderingscontrole GREX dossiers bij FA.
15-3-2026	Aanbesteden	Afronding laatste kwartaal & slotmemo.
20-3-2026	VSB	Rechtmatigheid/ getrouwheid subsidies.
1-15 april	WMO/ Jeugd	Begin april afwikkeling productieverantwoordingen WMO/ Jeugd (GRJR op 23 april).
februari- maart	A& V	Balanscontrole door FA en gefaseerde oplevering aan externe accountant.
februari- maart	OSB	SiSa controle door FA en gefaseerde oplevering aan externe accountant
17-4-2026	A& V	Post Proces Applicatie Matrix definitief.
17-4-2026	A& V	Slotmemo controle.

Bestuurlijk proces: behandeling jaarstukken

Datum	Wie	Toelichting
12-5-2026	COR& accountant	Besloten bespreking controleverklaring & accountantsverslag.
12-5-2026	COR	Openbare bespreking controleverklaring & accountantsverslag.
12-5-2026	COR	Openbare bespreking eindrapport FA.
18/19 mei	COR & College	Verantwoordingsgesprek COR met aantal wethouders. Laatste jaren 4 verantwoordingsgesprekken.
2/3 juni	Commissies	Commissievergaderingen jaarstukken. Iedere commissie bespreekt de specifieke onderdelen die voor deze commissie van belang zijn.
18-6-2026	Raad	Verantwoordingsdebat jaarrekening.

PROCESSEN

Gemeente Rotterdam

01. Administratie en verslaglegging (A&V)

Procesnaam	Administratie en verslaglegging (A&V
Baten/Lasten/Balans /Overig:	Balans/Baten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid/rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	Balans 5.000 Expl.: 31,9
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Balans
	Opbrengst verbonden partijen
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Controle balansposten
	Verordening Financiën Rotterdam 2021
	Beoordeling jaarstukken
	Investering- en begrotingsrechtmatigheid
	Overzicht Controleverschillen
	Inzet actuaris door extern accountant t.b.v. voorziening APPA (om dubbele kosten te vermijden)

02. Inkopen

Procesnaam	Inkopen
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	1.101,1
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	n.v.t.
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Breakdown inkoopmassa
	Toepassing AI in de controle
	Deelmassa Opdracht tot betaling en aanhuren

03. Aanbesteden

Procesnaam	Aanbesteden
Baten/Lasten/Balans /Overig:	Lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	1.101,1
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	n.v.t.
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Breakdown inkoopmassa naar deelmassa's Aanbesteden
	Deels systeemgerichte controleaanpak (JEO)
	Specifieke casussen

04. Betalingsorganisatie (BO)

Procesnaam	Betalingsorganisatie (BO)
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Overig
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	n.v.t.
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Betalingen
	Ontvangsten
Relevant i.v.m. controleaanpak:	

05. Personeel- en salarisproces (HR)

Procesnaam	Personeel- en salarisproces (HR)
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	1.454,1
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	n.v.t.
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Salarisbetalingen Ambtenaren, WsW en Nieuw Beschut

06. Verstrekte Subsidies en Bijdragen (VSB)

Procesnaam	Verstrekte Subsidies en Bijdragen (VSB)
Baten/Lasten/Balans/ Overig:	Lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid/rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	1.018,4
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Subsidieverleningen (rechtmatigheid)
	Subsidievaststellingen (rechtmatigheid)
	Afgrenzing toerekening lasten verstrekte subsidies (getrouwheid)
	Verstrekte bijdragen (getrouwheid)
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Breakdown verleningen / vaststellingen naar hoogte toekenning
	Scenario's in verantwoordingskader

07. Belasting en Heffingen (B&H)

Procesnaam	Belasting en Heffingen (B&H)
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Baten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid/rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	670,8
Primaire richting controleaanpak:	Systeemgericht
Sub processen:	OZB
	Afvalstoffenheffing
	Rioolrecht
	Overige heffingen
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Cluster stelt rechtmatigheid vast betreffende AKWS/ HKWS
	Cluster stelt rechtmatigheid vast betreffende volledigheid aanslagoplegging

08. Sociale Uitkeringen

Procesnaam	Sociale Uitkeringen
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	627,1
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	n.v.t.
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Steekproef o.b.v. netto verstrekkingen januari -november+ extrapolatie december
	Brutering uitkeringen afzonderlijk beoordeeld

09. WMO/ Jeugd

Procesnaam	WMO/ Jeugd
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid/rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	525,6
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	WMO lokaal
	Jeugd Lokaal
	Jeugd regionaal
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Jeugd regionaal via GRJR (mandaat) --> V&A cie. BBV 2023: rechtmatigheid zorg in jaarrekening gemeente
	Assurance productie-verantwoordingen zorgleveranciers 1 april t+1

10. Vastgoed

Procesnaam	Vastgoed
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Baten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	154,3
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	n.v.t.
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Deel beheer vastgoedobjecten bij externe partij

11. Grondexploitaties

Procesnaam	Grondexploitaties
Baten/ Lasten/ Balans/ Overig:	Baten/ Lasten
Getrouwheid/ rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid/ rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	GREX: 64,2 Erfpacht: 58,1
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Grondexploitaties
	Erfpacht
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Interne controle KBV
	Inzet vastgoed-deskundige door extern accountant t.b.v. waardering grondexploitaties (om dubbele kosten te vermijden)

12. Verkoop en Facturatie (V& F)

Procesnaam	Verkoop en Facturatie (V&F)
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Baten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	425,2
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Parkeren
	Vervoer en Materieel
	Bouwleges
	Accounting
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Derdenverklaringen parkeren

13. Ontvangen Subsidies en Bijdragen (OSB)

Procesnaam	Ontvangen Subsidies en Bijdragen (OSB)
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Baten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid/rechtmatigheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	Gemeentefonds: 2.458,9 IBS/SiSa: 914,1
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Bijdrage gemeentefonds
	Inkomende Subsidies en Bijdragen (IBS)
	SiSa: Bijlage SiSa verantwoordings- informatie
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Groot aantal te verantwoorden SiSa-regelingen [JR 2025: 86]

14. Treasury

Procesnaam	Treasury
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Baten/lasten
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	62,7
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht en Systeemgericht
Sub processen:	Leningen kort geld
	Langlopende leningen
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Leningen kort geld (schatkistbankieren + daggelden) --> systeemgericht
	Langlopende leningen UG en OG --> beperkt in aantal. Uit oogpunt efficiency gegevensgericht

15. ITGC

Procesnaam	ITGC
Baten/Lasten/Balans/Overig:	Overig
Getrouwheid/rechtmatigheid (primair):	Getrouwheid
Financiële omvang o.b.v. begroting 2026 (x € 1,0 mln):	n.v.t.
Primaire richting controleaanpak:	Gegevensgericht
Sub processen:	Access management
	Change management
	Cybersecurity & continuïteit
Relevant i.v.m. controleaanpak:	Migratiedossiers

Fractievergoeding Overige opdrachten

Gemeente Rotterdam

Bijzondere verklaring inzake fractievergoedingen

Onderdeel 4 van de scope van de opdracht (pagina 11 BD)

- Opdracht wordt zelfstandig uitgevoerd zonder tussenkomst van FA
- Kader Verordening Fractieondersteuning Rotterdam 2022
- Per heden 13 fracties in de Gemeenteraad van Rotterdam
- Afronding opdracht in principe voor 1 juli van het nieuwe jaar
- Aandachtspunt communicatie/begeleiding naar de kascommissies

Overige opdrachten

Overige assurance opdrachten Rotterdam

Specifieke (assurance) opdrachten van de verantwoordingen in opdracht van het college van B&W kunnen worden belegd bij de externe accountant of de afdeling Financial Audit.

Het aantal specifieke (assurance) opdrachten van de verantwoordingen over specifieke regelingen kan jaarlijks fluctueren (± 20 verantwoordingen per jaar voor FA en externe accountant samen).

Assurance opdrachten buiten Rotterdam

- Basis is: passend binnen de beroepsregels van de accountant
- Afstemming over opdrachten bij partijen die relatie hebben met Rotterdam
- Uitgangspunt daarbij is neutraliteit / objectiviteit van de accountant

Adviesfunctie Raad

Bestaat uit verschillende componenten

- Periodieke afstemming over de voortgang van de accountantscontrole en advisering aan de ambtelijke organisatie, het college en de gemeenteraad als onderdeel van de certificerende functie.
- Speerpunten vanuit de COR/Raad: meer in detail aandacht te laten besteden aan bepaalde posten in de jaarrekening van de gemeente Rotterdam. Of uitgebreider te laten rapporteren over bepaalde onderwerpen/controleprocessen (zie startnotitie/speerpunt).
- Proactieve advisering over de wijze waarop de informatiewaarde van begroting en jaarstukken kan worden verbeterd.
- Daarnaast wil de COR zich meer bezighouden met specifieke thema's ter verbetering van het financieel beheer in bredere zijn. Hierbij kan gedacht worden aan thema's zoals risicomanagement, interne beheersing, grote projecten en bedrijfsvoering indicatoren.
- Ondersteuning van gemeenteraad naar behoefte op inhoud;

Afsluiting

Belangrijkste aanbestedingsafspraken:

- Opname wordt gepubliceerd op de site van gemeenteraad Rotterdam, deze link wordt gedeeld via het aanbestedingsplatform Mercell.
- Alle communicatie verloopt via het aanbestedingsplatform Mercell.
- Deadline voor stellen van vragen in de 1e ronde is 8 sept 10.00 uur.